

NOVADNIEKS

SĒSTDIEN,
1990. gada 1. augustā

PREIĻU RAJONA LAIKKRAKSTS

Nr. 92 (5096)
Maksa 3 kop.

Atsevišķu preču un benzīna pārdošana augustā

Preiļu rajona Tautas deputātu padome, rajona izpildkomiteja un rajona patērētāju biedrība savienība informē, ka, sākot ar 1. augustu, rajonā tiek ieviestas izmaiņas atsevišķu preču tirdzniecības kārtībā.

Pagaidām tiek atcelta talonu sistēma ziepju realizācijā un veļas mazgājamo pulveru realizācijā. Izsniegtos talonus lūdzam saglabāt.

Iepriekš minētajā kārtībā — pret taloniem tiks realizēti degviņas, konjaks, balzāms, likieri, šampānietis.

Vtņi tiks realizēti par komercenām.

Pamatojoties uz Latvijas Republikas Enerģētikas ministrijas norādījumiem, tiek noteikta sekojoša benzīna uzpildes kārtība augustā: Latvijas iedzīvotājiem:

automašīnu un motociklu ar blakusvāģi īpašniekiem — 40 litri, motociklu (bez blakusvāģa) un motorlaivu īpašniekiem — 20 litri, mopēdu, motobloku un plaujmašīnu, un tām pielīdzinātu lauksaimniecības mašīnu īpašniekiem — 10 litri,

invalīdiem, kuriem transportlīdzeklis ir vienīgais pārvietošanās līdzeklis, — 60 litri.

Benzīna talonus personīgo transportlīdzekļu īpašniekiem izsniedz pagastu un pilsētu izpildkomitejās, pilsētu izpildkomitejās, piedaloties valsts autoinspekcijas darbiniekiem.

Autobenzīnu lauku iedzīvotājiem lauksaimniecības tehnikai uzpilda pēc noteiktajām normām saņem saimniecībās.

Valsts autotransporta dienas uzpildes norma: kravas automašīnām — 50 litri, vieglajiem automobiļiem — 20 litri, starppilsētu kravas pārvadājumiem — 150 litri.

Transportlīdzekļus ar savienoto republiku valsts numuriem, kurus izmanto Latvijas Republikas iedzīvotāji pēc pilnvarām, uzpilda tāpat kā Latvijas Republikas iedzīvotājiem piederošās automašīnas.

Citu savienoto republiku autotransports Latvijas autouzpildes stacijās netiek uzpildīts.

Īpaši ekstrēmās gadījumos griežties Līvānu pilsētas izpildkomitejā vai rajona izpildkomitejas plānu komisijā.

J. Līvdāns,
plānu komisijas priekšsēdētājs

5. augusts
Dzelzceļnieku
diena

Atskatoties
uz pagātni,

ejam tālāk

Ar Oktobra revolūcijas ordeni apbalvotās Baltijas dzelzceļa pārvaldes Daugavpils nodalas dzelzceļu tīkls aptver 12 republikas rajonus, tajā skaitā — arī Preiļu rajonu.

Nodales izveidošana saistīta ar valsts dzelzceļa otrās galvenās artērijas «Pēterburga — Varšava» būvi XIX gadsimtā, lai savienotu Krieviju ar Eiropu. Šī dzelzceļa celtniecība sākās 1852. gada maijā, un to veica četras celtniecības pārvaldes, viena no kurām airādās Dinaburgā (1803. gadā pilsēta un dzelzceļa stacija tika pārdēvēta par Dvinsku).

Vilcienu satiksmi no Ostrovas līdz Dinaburgai atklāja 1860. gada 8. novembrī, no Dinaburgas līdz Kovnai (Kaunai) — 1862. gada 9. maijā. Divsliežu ceļš no Rīgas līdz Dinaburgai sāka darboties 1861. gada 12. septembrī, to uzbūvēja 3 gados un 4 mēnešos, 1866. gada 24. maijā atklāja viensliežu ceļu starp Dinaburgu un Polocku.

Pagājušā gadsimta 80. gados Dvinskas dzelzceļa mezglā strādāja apmēram 3 500 cilvēku. Mežlīgā ekspluatācija izraisīja stihisku strādnieku politisko streikus. Dzelzceļnieku stāvoklis sevišķi smags kļuva imperiālistiskā kara sākumā. Labākos strādniekus mobilizēja un nosūtīja uz fronti, pilsētas uzņēmumu lielāko daļu evakuēja. 1919. gadā no Dvinskas mezglā dzelzceļniekiem un 1. latviešu strēlnieku pulka artilēriem izveidoja bruņuvilcienu «Padomju Latvija», kurš piedalījās kaujās Kreicburgas (Krustpils), Līvenhofas (Līvānu), Cargrades (Jersikas) un citās stacijās.

Lielā Tēvijas kara bargajās dienās Daugavpils dzelzceļa mezglis viens no pirmajiem saņēma vācu fašistisko okupantu triecienus. Par pretošanās kustības aktīviem dalībniekiem kļuva daudzi dzelzceļnieki — komjaunieši. Viņi uzturēja sakarus ar partizāniem, veica diversijas un izlūkošanu. Piemēram, organizēja vilciena katastrofu līnijā Pļaviņas — Līvāni.

Atkāpjoties fašisti dzelzceļam nodarīja milzīgus postījumus. Daudzos iecirkņos pilnīgi bija sagrauti sliežu ceļi, tilti, lokomotīvu un vagonu depo, ūdensapgādes punkti, staciju ēkas. Līdztekus saimniecības atjaunošanai pēc kara gados tika risināti jautājumi par darba apmaksas piļņveidošanu, dzelzceļnieku sociālo un sadzīves apstākļu uzlabošanu.

Daugavpils nodales vēstures sākotne — 1940. gada 1. septembris. Šajā dienā saskaņā ar PSRS valdības lēmumu tika izveidota Latvijas dzelzceļa pārvalde ar 5 nodalēm. Vēlāk Latvijas dzelzceļa pārvaldes un tās nodalu struktūra un nosaukumi vairākkārt tika mainīti.

Daugavpils nodala atrodas svarīgā kravu pārvadāšanas krustojumā un robežojās ar Oktobra un Baltkrievijas dzelzceļu pārvaldēm. Dzelzceļa līniju kopējais garums patlaban ir 1000 kilometru. Pēc veikta darba apjoma nodala ietilpst trešajā grupā, darbā ir tranzīta raksturs. Lietderīgais kravu apgrozījums ir 62 procenti, pārējais — 38. Pasāžieru pārvadāšanas īpatsvars — 11 procenti.

Pēc automatizācijas tehniskā aprīkojuma un kravu apgrozījumā un robežojās ar Oktobra un Baltkrievijas dzelzceļu pārvaldēm. Pēdējos gados nodalā radīta spēcīga pītošā sastāva remontēšanas un ekspluatācijas tehniskā bāze. pilnīgi nomainīta manevrējošās satiksmes lokomotīvu parks, parādījušās jaunas spēcīgas lokomotīves. Palielinājusies iecirkņu caurlaide. Kravu apgrozības iecirkņi aprīkoti ar centralizētām dispečerdiensista iekārtām, mehanizēti un automatizēti kravu apstrādes un pārvadāšanas procesi, struktūrvienības pārgājušas uz saimniecisko aprēķinu un pašfinansēšanos, ieviestas elektronu skaitļojamās mašīnas, bet Daugavpils stacijā — automatizēta bilešu pārdošanas sistēma «Ekspresis-2».

Visi sasniegtais ir simtiem cilvēku — darba veterānu, jauno vadītāju, ražošanas pirmrindnieku — un novatoru — ieguldījums. Mūsu daudz nacionālajā kolektīvā visā tā pastāvēšanas laikā ir strādājušas un strādā daudzas dzelzceļnieku dinastijas. Viņu vidū — arī Vanagu dinastija Līvānu stacijā. Desmitiem dzelzceļnieku savam iemīļotajam darbam ziedojuši 40 — 50 sava mūža gadus, apmēram 650 dzelzceļnieki — 30 un vairāk gadus.

Liekot lietā veterānu bagāto pieredzi, ar lielu atdevi strādā mūsu darba kolektīva vairākums. Labāko dzelzceļnieku vidū ir arī V. Čaupova un V. Romančuks Līvānu stacijā, V. Karole — Aglonas stacijā.

Mūsu nodales vēsturē ierakstīts arī šāds patīkams fakts: Rēzeknes ceļu distances darbinieks Vladimīrs Arsentjevs kļuva par uzvarētāju Vissavienības konkursā par labāko emblēmu Olimpiskajām spēlēm, kas 1980. gadā notika Maskavā.

50 gados daudz paveikts infrastruktūras attīstībā. Uzcelti 355 jauni dzīvokļi, 9 bērnu dārzi, 2 atpūtas bāzes, izveidotas 8 dārkopības biedrības, garāžu kooperatīvs, darbojas arī sava sanatorija, pionieri nometne, divi klubi, ir sporta bāze. Perspektīvā plānojam uzcelt vairāk nekā 570 dzīvokļus, 25 labiekārtotas individuālās trīsistabu mājas līniju staciju darbiniekiem. Pavisam nākamajā piecgadē nodalas tehniskajai pilnveidošanai un sociālajai attīstībai paredzēts izmantot vairāk nekā 37 miljonus rubļu.

Atskatoties uz noiēto ceļu, nebūtu pareizi tikai stāstīt par sasniegumiem. Mūsu darbā ir arī trūkumi. Transporta konveijers ne vienmēr darbojas stabili. Arī dzelzceļnieki izjūt uz sevis sarežģīto situāciju valstī. Pēdējā laikā samazinājies kravu pārvadājums, nepietiek iekārtu, materiālu, rezerves daļu, radušās finansiālas dabas grūtības. Tomēr, neskatoties uz visiem šiem sarežģījumiem, nodales darbinieki cerams, pratis tam visam tikt pāri, spēš nodrošināt kravu un pasažieru pārvadāšanu, atrisinās tehniskos un darba kolektīva sociālās attīstības jautājumus.

Svētku priekšvakarā sveicu vīsus nodalas darbiniekus — veterānus un jaunus — Dzelzceļnieku dienā un 50. gadadienā, kopš izveidota mūsu nodala.

V. Labeckis,

Baltijas dzelzceļa pārvaldes Daugavpils nodales priekšnieks

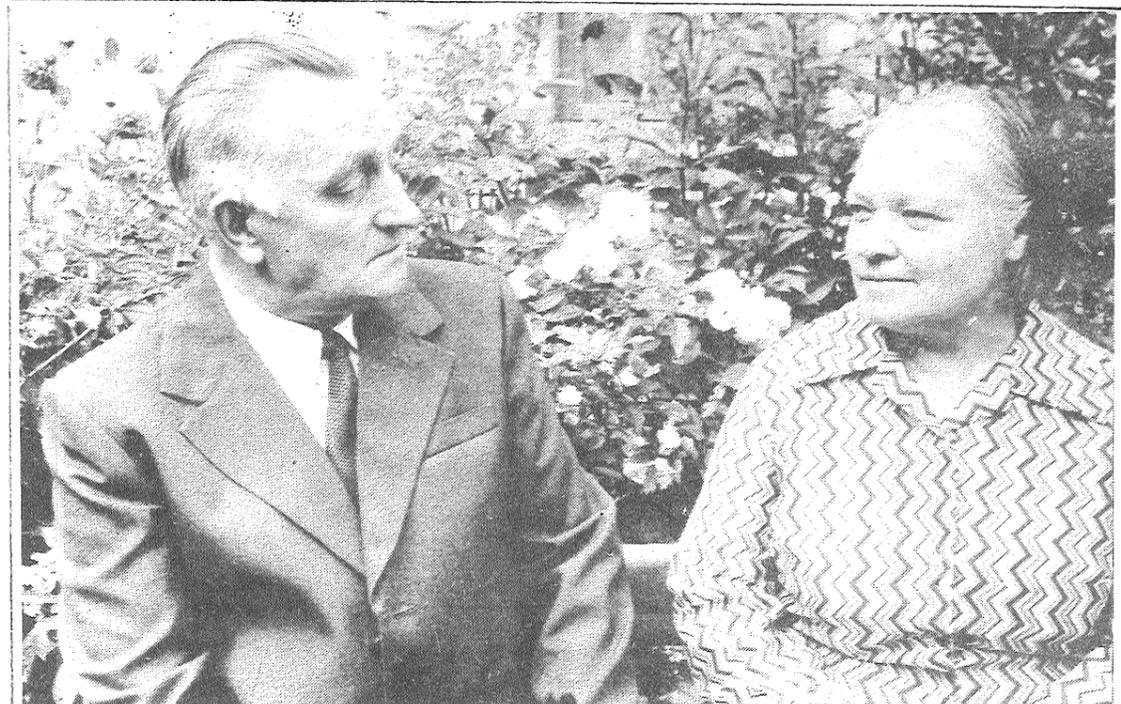
Pārskats par piena izlaidumiem (pēc agrorūpniecības apvienības «Preiļi» dispečerdiensista datiem)

Saimniecība	Izslaukts no govs jūlija III dekadē (kg)		
	±, salīdz. ar to pašu laiku 1989. g. (kg)	±, salīdz. ar iepriekš. dekadē (kg)	
«Sarkanais Oktobris»	15,9	-1,7	-0,5
«Nākotne»	13,6	-0,7	-
«Sarkanā ausma»	13,4	-1,4	-1,1
«Līvāni»	13,3	-	-0,5
«Smelteri»	13	-2,2	-0,9
«Lenina»	12,9	-4	-0,8
«Dubna»	12,5	-	-
Kirova	12,2	-0,3	-0,4
«Dzintars»	12,1	-1,7	-0,8
«Gailīši»	12	-	-1,1
«Marksa»	11,9	-0,3	-0,6
«Ezerciems»	11,7	+0,5	-0,6
«Galēni»	11,7	-1,6	-0,1
«Rušona»	11,5	-1,7	-1
Raiņa	11,4	-1,7	-0,9
«Zelta vārpa»	11,3	-1,8	-0,5
«Stjukalns»	11,2	-0,5	-0,4
«Rožupe»	11,1	-2,3	+0,1
«Jersika»	10,7	-1,2	-0,3
«Vanagi»	10,2	-	-1,3
Aglonas p. s.	9,9	-1,2	-0,5
«Sīlajāņi»	9,7	-0,2	+0,1
Rudzātu p. s.	8,8	-1,7	-0,3
«Vārkava»	8,2	-3,1	-0,2
RAJONĀ	11,9	-1,5	-0,5

Materiālus par Vanagu devīngadīgo skolu sakarā ar tās 70. gads. kārtu lasiet 2. un 3. lappusē.

Anna Stare.

Leonija un Alberts Rudzati.

Jaņa Silicka foto

Esmu gandarīts

Ir pagājuši gadi, un aiztecējuši daudz palu ūdeņi, kas līdzī ai znesuši arī ievērojamu daļu atmiņu. Taču atmiņa saglabājusies tie dzīves un darba periodikad pašam vajadzēja aktīvi piedalīties svarīgu skolas dzīves un izglītības problēmu risināšanā Vanagos.

50. gadu otrajā pusē svarīgs bija telpu jautājums, jo klases bija izvietotas piecās mājās. To lielākā daļa piederēja Vanagu cema zemniekiem. Attālu no vienas mājas līdz otrai pārsniedza pat 100 metrus. Arī skolotāji dzīvoja īrētos dzīvokļos. Skolotāju pārvietošanās no vienas mācību stundas uz otru notika pārtraukumā, nesot uzskates līdzekļus no centrālās ēkas (tagadējā ambulance). Lietu, sala, sniegpūtenī skolotājs steidzās uz stundu, nesot sev līdzī bagāžu. Grūti bija organizējama kārtība un disciplīna. Skolēnu skaits bija tuvu 200, jo sākot ar 5. klasi, bija paralēlklases.

Viens no svarīgākajiem uzdevumiem, ko izvirzīja skolas dzīve, — jādūvē jauna skola. Sparīgāk tas sāka risināties pēc partijas 20. kongresa, kad atmaskoja Staļina personības kultu, kad nacionālā kadru darbība republikā atdzīvojās. Tas bija izjūtams arī Līvānu rajonā. «Vanagu» kolhoza par priekšsēdētāju strādāja A. Bernāns, kurš pats bija strādājis par skolotāju un izprata skolas ikdienas darba problēmas šādos apstākļos. Mēs skola ar Līvānu rajona vadības — Lustika, Bravina, Kārkliņa atbalstu sapulcējāmies kopā uz kolhoza valdes sēdi, kas pieņēma lēmumu — sākt skolas celtniecības darbus pagaidām bez republikas atbalsta.

Līvānu inženieris — arhitekts Ozols izstrādāja skolas izbūves plānu ar telpu izvietojumu. 1958. gada agrā pavasarī sākās skolas celtniecība. Vieta tika izraudzīta pēc gruntsūdeņu pārbaudes. Skolas izbūves darbus uzmēmas Līvānu remonta un celtniecības organizācija (vadītājs Pudāns, darbu vadītājs J. Klauzs). Sākumā naudas līdzekļus iedalīja kolhozs, tāpat nodrošināja ar transportu materiālu piegādi. Darbā skolas celtniecībai pieteicās un visu laiku ļābi strādāja Vanagu novada ļaudis — P. Kļavinskis, A. Patmalnieks, J. Neicenleks, A. Vilcāns, A. Vaivodis, J. Ancāns, J. Upenieks u. c. Sadarbojoties ar rajona vadību, pēc skolas pamatu ielikšanas, devāmies uz Rīgu, uz Izglītības ministriju, lai sadabūtu naudu tālāko celtniecības darbu finansēšanai. Vairāki braucieni deva rezultātus. Nauda tika iedabūta, pateicoties Izglītības ministrijas vadībai caur Ministru Padomi. Aktīvs celtniecības darbu atbalstītājs bija ministrs V. Samsons un viņa vietnieks Grudulis, kuri personīgi ieradās Va-

nagos (Grudulis, piemēram, pat vairākas reizes). Celtniecības uzraudzība un darbu pieņemšana bija skolas direktora ziņā. Darbī ritēja sekmīgi, jo strādāja arī ziemas periodā, un 1959. gada augustā skolu nodeva ekspluatācijā. 1959.-1960. mācību gadā mācības sākās jaunās telpās.

60. gados skolas kolektīvs ar aktīvu bērnu vecāku atbalstu turpināja iekārtot skolas apkārtni un klašu telpas. Administrācija centās rast līdzekļus, lai uzbūvētu palīgēkas, skolu elektrificētu un ierīkotu centrālpakuri. Uz būvējam ēkām malkai un kūdrāi skolas inventāra noliktavu, veļas mazgātavu, siltumnīcu, pagrabu. Tika palielināta skolotāju dzīvokļu platība un ierīkota elektrība. No bērnu vecākiem skolas apkārtnes skvēra ierīkošanā lielu palīdzību sniedza F.

Neiceniece, Jaunu aku bez mehānismiem izraka bērnu vecāki A. Zarāns un J. Strods, neprasot atlīdzību. Ābeļdārza un lapstādījumu ierīkošanas darbos palīdzēja J. Zarāns, A. Vaivodis, J. Onckulis, A. Babris, V. Čeraps.

Liela grūtības skolas vadībai sagādāja naudas trūkums, jo rajona izglītības nodaļa iedalīja maz vai pavisam neko. Vietēja kolhoza vadība vienmēr atteica — pašiem naudas trūkums. Dažus gadus atbalstīja kolhozs «Dzintars» (priekšsēdētājs J. Bekešs), Oškaina kolhozs (priekšsēdētājs J. Jaudzems). Bija gadi, kad, gatavojot skolu jaunajam mācību gadam, krāsoja remontēja pats direktors.

70. gadi skolas dzīvē iezīmējās ar kabinetu ierīkošanas druzdi. Vajadzēja arī pāriet no krāšņu apkures uz centrālpakuri. Tās

ierīkošana prasīja daudz pūļu no skolas vadības (naudas, materiālu trūkums u. c.). Te nāca palīgā rajona izpildkomiteja (priekšsēdētājs Rutkovskis), kas uzmēmas apmaksāt darbus. Visi celtniecības darbi noritēja saimnieciskā kārtā (tas skolas vadībai sagādāja lielas grūtības). Pāreja uz kabinetu sistēmu, ko neatlaidīgi popularizēja republikas, rajona izglītības darba vadība, sagrāva klašu sistēmu. Arī mūsu skolas skolotāju kolektīvs sāka steidzīgi pārkārtoties. Kabinetu sistēma nesa sev līdzī gan pozitīvu, gan negatīvu.

Sajos gados skolotāju kolektīvs strādāja saliedēti, un bija redzami darba rezultāti. Daudz pūļu tika atdots, ierīkojot ūdensvadu skolai, skolotāju dzīvokļiem un pat skolas kaimiņiem.

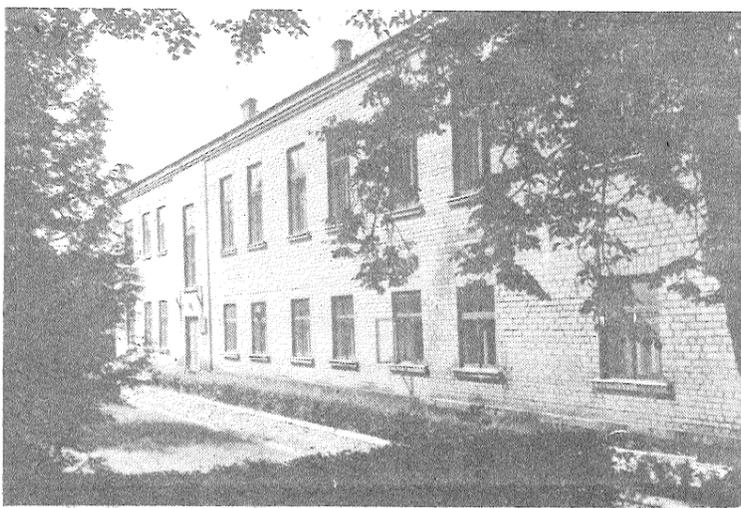
60. un 70. gados skolas darbā vērtēšanas pamatnosacījumi, galvenokārt, bija sekojoši: kā skolā noformēta ar stendiem un plakātiem. Te ietilpa pionieru istaba, koridori, kabineti, klases, zāle. Galvenokārt, prasīja tekstus krievu valodā. Tiem bija jābūt bagātiem ar marksisma-lenīnismā citātiem, kongresu materiāliem. Otrkārt, vērtēja, kādā līmenī skolā ir ateistiskās audzināšanas darbs. Pārkrievošanās politikā varēja sacensties ar cara laikiem. Skolu pārbaudes aktos un norādījumos sistemātiski secināja, ka neapmierinošs, pirmkārt, ir internacionālais un ateistiskais audzināšanas darbs. Daži inspektorcentās latviešu skolā runāt krieviski. Daudzos pārbaudes materiālos tika ierakstīts, ka skolā mācītā uzskatāmības krievu valodā. Piemēram, 60. gados trācis sacelšanās par to, ko skolas nosaukums bija tikai latviešu valodā.

70. gadu beigās un 80. gadu sākumā skola atradās uz likvidēšanas robežas. Samazinājās skolēnu skaits. Priekšnosacījumi tam bija kolhozu apvienošana, to centru pārvietošana, nesaprašāšanās starp kolhozniekiem un vadītājiem. Absolventes pēc vidējās izglītības iegūšanas neatgriezās kolhozā. Jāatzīmē arī urbanizācijas process (Vissavienības pakļautības rūpnīcu būve, Līvānos Preiļos), arī — kolhozu fermā neapmierinošs darba apstākļu slaucējam, fermu strādniekiem.

Skolā direktora darbu veicu 30 gadus. Slimības dēļ biju spiests aiziet. Savu darbu vienmēr esmu centies pildīt godam. Ir dažreiz prieks par paveikto. Skaisti ir pavasaros, kad mūsu skolas darza stādītās ābeles grīkst ziedu kupenās, un rudenī skolas kopgaldā ir pašu izaudzētie āboli. Dažādās darba nozarēs strādā mūsu skolēni — absolventi — gan skolotāji, ārsti, zinātnieki, agronomi, zootehniķi, juristi, inženieri, mehanizatori, ekonomisti.

Par visu to esmu gandarīts.
Alberts Rudzāts,
Vanagu skolas direktors no 1954. gada līdz 1984. gadam

Vanagu skolai — 70

PAR VANAGU SKOLU — NO SKOLAS NOVADPĒTNICĪBAS MATERIĀLIEM

Skola iesākusies 1920. gadā Pūgaļu sādžā pie Boleslava Ušacka, tautā saukta — Raguškas Boļūša. Skolotāju tad bijusi Antonīna Kvedere. Tad skola pārgāja uz Skīteru sādžu — Antona Babra mājām. Tur tā bija neilgi. Strādāja tajā skolotāja Antonīna Kvedere. Pēc tam skolu pārcēla uz Mačāniem — Antona

Onckuļa mājām. Skolotāji — Trapša un Ozoliņa. Beidzot skole ieradās Vanagos — Ambrozija un Jāzepa Rusiņu mājās. Apmēram vienu gadu bija skolotāja Trapša, pēc tam — skolotājas Adele Pakere un Fr. Ivbuļe. No Sejeņas skola tika pārcelta uz Staru māju un tur pastāvēja, kamēr šī māja nodega. Pēc tam skola izvietojās pa vairākām mājām, bet visu laiku palika Vanagos. 1959. gadā uzcēla jaunu skolas ēku, kur skola nostiprinājās uz visiem laikiem.

Dzīve ies augšup

Astondesmito gadu sākumā, īstenojot valdošās partijas un valdības politiku, tagadējā Vanagu deviņgadīgā skola kļuva par skolēnu skaita ziņā gandrīz vismazāko skolu rajonā 1988.-1989. mācību gadu beigās. 8. klases izglītību neieguva nevienš skolēns, jo gudri paredzot šīs skolas slēgšanu. 1979./1980. mācību gadā skolā netika uzņemts nevienš skolēns. Taču vecāku un skolotāju pūļu rezultātā nākošajos mācību gados skolēnotomēr uzmēmas, tāpēc tagad skolā ir visas klases. Šai pavasarī skolu pabeidza pieci audzēkņi.

Skolotāju kolektīvs strādā ar lielu atbildību, izmanto iespējamos veidus mācību darba pilnveidošanai. Sadarbībā ar vietējo kolhozu «Vanagi», kas tikai pagājušā gada rudenī atdalījās no mākslīgi veidotā kolhoza «Dubna», skola nostiprina savu materiālo bāzi, kas, savukārt, dod iespēju pilnveidot mācību un audzināšanas darbu.

Lielu ļaunumu skolēnu psihe veidošanā nodarijušas «abiedrība iepriekš valdošās koncepcijas,

sevišķi, attiecībā uz skolēnu ētisko audzināšanu. Tāpēc tagad daudz pūļu jāvelta, lai nostiprinātu latvisko dzīves ziņu.

Jubilejas reizē ar lielu cieņu gribas pieminēt skolotājus, savas skolas patriotes un darba rūķus. Tie ir — Leonija un Alberts Rudzāti, Anna un Jānis Stari, Tekla un Antons Kokini, Olga Bičole, Zinaīda Vilcāne, Rita Vaivide, Biruta Daugule, Tekla Bernāne u. c., kuri vairāk nekā gadsimta ceturksni ar lielu pacietību un darba mīlestību atkal un atkal vēruši klases durvis, lai dalītos zināšanās ar saviem audzēkņiem, mācītu viņiem atbildības sajūtu par savu darbu un — dzimtās vietas izjūtu.

Nevar nepieminēt skolas ilgādejās tehniskās darbinieces — Annu Vilcāni, Domicēliju Kļavinsku, Francisku Vaivodu, kuras rūpējās par tīrību un kārtību, daudz pūļu veltījušas skolas apkārtnes uzturēšanai kārtībā.

Atsaucīgi un izpalīdzīgi ir arī skolēnu vecāki, kuriem vienmēr esam pateicību parādā.

Gadu gaitā, neskatoties uz pārmēra urbanizāciju, daļa skolas audzēkņu palikuši uzticīgi dzimtajai pusei un strādā šī zemes stūrīša augšupejā. Te ļai minu kolhoza «Vanagi» priekšsēdētāju Pauli Onckuli, priekšsēdētāja vietnieku Jāni Purviņu, mehanizatorus Jāni Vaivodu, Jāzēpu Ručevski, šoferi Andri Isajevu, metinātāju Jāni Stari, lopkopējus Jāni Vaivodu, Helēnu Strodi, feldšeri Annu Stari, un varētu minēt vēl daudzus, daudzus labus darba darītājus.

Kļūstot, patiesi, par savas zemes saimniekiem, dzīve Vanagu pusē ies augšup, un skola atkal atgūs savu vietu kādreiz iznicībai nolemtajā pagastā.

Sveicu visus bijušos un tagadējos Vanagu skolas skolēnus, skolotājus, tehniskos darbiniekus lielajos svētkos! Vēlu izturību sūrajā ikdienas darbā!

Janina Praņevska.

Vanagu deviņgadīgās skolas direktore

Skolai atdots mūžs

Gadiem ritot, iespaidiem un pārdzīvojumiem krājoties, mēs tomēr katrs pieminam savu pirmo un pēdējo skolas dienu. Un vēl — tās jautrākās un nerātākās un arī — tās skumjākās dienas, kas skolas gadiem pa vidu gadījušās. Un vēlāk, kad skolas durvis nu jau — pieaugušajam cilvēkam aizvērušās, parasti tik labprāt tolaiku bīdēs skatoties, stāstām: tas es, tā mana pirmā skolotāja, bet šo skolotāju mēs visi ļoti mīlējām, no tā — baidījāmies... Kāpēc? — tas sen jau piemirsies, taču ikreiz, kad satiekam savus skolotājus, viņus sveicinot, mēs tomēr uz mirkli katrs atkal esam tas pats skolēns, kura mūžs — no pirmās skolas dienas līdz pat šim brīdim skolotāju acu priekšā rītejis. Sevišķi jau tur, kur nav dižpilsētu un dižskolu, bet ir savas — mīlas un mājīgas skolas, savi — bieži vien visai ģimenei kopīgi «ģimenes» skolotāji.

Vanagu pusē, tāpat kā citur, ir skolotāji, ko par saviem ar pilnām tiesībām var saukt vairāku paaudžu skolasbērni. Arī — skolotāji, ar kuriem pirms nozīmīgās jubilejas notika šī saruna. Katram no viņiem savs ceļš uz Vanagiem. Katram bija

savs mērķis dzīvē, savi sapņi un tomēr — darba mūžs tika atdots tikai šai skolai — pirmajai un vienīgajai.

Matemātikas skolotāja, madoniet ANNA STARE nemaz neslēpj, ka to reiz, kad 1948. gadā pēc Česu skolotāju institūta beigšanas tiku nozīmēta uz Daugavpils rajonu Vanagu septiņgadīgo skolu, tā vien domājusi, ka tikai obligātos gadā atstrādās, bet... Vanagos savu n. kešu dzīvesbiedru — šīs pašas skolas 1. — 4. klašu UN dziedāšanas skolotāju JĀNI STARI sastapa, bet trīs bērni pasauļē nāvu, te at tagad darba pilnas rokas — maz bērni auklējami.

LEONIJA RUDZĀTE 1950. gadā pēc Rēzeknes pedagoģiskās skolas beigšanas uz Vanagiem ne savs dzimtā Līvānu pagasta nākdama, ar nedomāja, ka te visu mūžu pamatīklašu bērnu audzinās, ka te viņi ieskaitīsies skolas direktors, un Vanagos aizritēs laiks no pirmās līdz pēdējai darba dienai.

Bet pats direktors ALBERTS RUDZĀTS uz Vanagiem no Rudzātu puses nācis. Nekļātenē universitātē vēsturi izstudējis. Gan jauno skolas ēku celis, gan ilgus gadus skolotājs vadījis un — kā sabiedrībai, tā skolai grūtājos laikos lielāko smagumu un atbildību allaž uzņēmis.

Todien, negaidīti uz sarunu un atmiņām rosinātiem, skolotājiem tomēr bija tik daudz ko atcerēties un stāstīt, un pašiem par to gan priecāties, gan skumt un brīnīties, k nevilšus bija jāsecina: «Zēl gan, k foreiz nerakstījam dienasgrāmatu... [Bet, ja tāda dienasgrāmatā būtu tikusi uzrakstīta, ko mēs tajā varētu izlasīt par skolotāju darba gaitu, pašu sākumu, par to grūtumu, kā viņus sagaidīja!]

A. RUDZĀTS: — Skolotāja amatā sevi izmēģinājis biju jau Rudzātu Vanagu skolā strādāt sāku ne rudenī, bet ziemā — pēc armijas.

Tie bija grūti gadi. Sākumā skolas telpas bija pa piecām zemnieku mājām, un skolotājiem starpbrīžī pagāja «pārskrējienos». Nebija, kur izminātināt skolotājus, daudzus gadus vajadzēja pie saimniekiem dzīvot. U

30. gadi. Vanagu skolas skolotāji un muziķi dalībnieki mazpulcēnu salidojuma.

1947. gads. Skolotāja Antonina Kvedere (1. rindā centrā) ar skolēniem.

1959. gada maijs. Jaunās skolas celtnieki — vietējie Vanagu novada ļaudis.

Skolai atdots mūžs

kur tad vēl malkas vešana skolai. Organizēju vecākus, kolhozs deva zirgus. Braucām pāri Daugavai pat līdz Kurzemei. Elektriņas arī sākumā nebija. Bet pa naktīm vajadzēja strādāt, mācīties. Tā — pie petrolejas lampas redzi sabojāju...

A. STARE: — Mani uz šejeni no Līvāniem ar zirgu atveda vietējā sieva — Vilcāne, labību Līvānos bija nodevusi. Atceros, toreiz braucot, man pēc Vidzemes likās, ka te viss tik vienmuļš un līdzens... Manas pirmās naktsmājas bija tai ēkā, kur tagad ambulance.

L. RUDZĀTE: — Mani uz Vanagiem atveda tēvs, arī — ar zirgu. Līdzī bija salmiem plebāzīte, puķu kopšanu, un protams, dziedāšanu, dancošanu, skaistu un garšīgu galdu klāšanu. Un tas — viss ciemā, kur pat pa visiem pirms un pēc kara gadiem nekas līdzīgs klubam nav uzcelts. Baznīca — jā! Un skola. Kur pulcēties, dievu lūgt, mācīties. Pēc kara gados, kad vairāk bija jaunatnes. Vanagos darbojās pat koris. Palaikam — arī deju kolektīvi, ansambli.

Un tomēr — kultūras rosiņa Vanagos tuvējā apkārtnē bijusi vienmēr, kaut ne vienmēr tā skāli uz āru izrādījies. Tā ir sakņota dziļāk — ik sētā, ik ģimenē. Atbalstīta skolā. Arī tajos baltajos gados, kas Vanagus varbūt skāra smagāk nekā citus ciemus. Godos — lielākos un mazākos, pat cūku bērēs un mēslu talkās — arvien skanēja dziesmas. Gan tautas dziesmas, gan Ulmaņlaika ziņģes, gan nekad neiztrūkstošā, toreiz vēl nezināmā Rozenštrauha dziesma «Kamdēļ skumjas tavas acis».

Nu jau gan, protams, Vanagos tā dziesmas neskan — daudzi ziņģētāji atdusas Vanagu u. c. kapos, bet jaunākie vanadzēni aizlidojuši mūsdienu pasaulē, nesdami līdzi dziesmu garu, vecmāmiņu un māšu dalījuma izjūti. Absolventu vidū — aktieri, dziedātāji, režisori, mākslinieki, de-

mālas konferences. Nekas atmiņā nav palicis. Bet visgrūtākās un nepatīkamākās tomēr bija politmācības. Liekas un nevajadzīgas. Bet — direktors lika galavoties, konspektēt, uzstāties...

A. RUDZĀTS: — Jā, jā, konspekts, i referāti bija. Tā vajadzēja, jo pārbaudes bez sava gala arī bija.

A. STARE: — Atceros pat tādu gadījumu, ka man Līvānos — svešā klasē atklāto stundu vadīt vajadzēja... Jā, un tie referāti visos svētkos un gadījumos skolotājiem bija jālasa. Bet tad jau skolā bija arī ļoti aktīva sabiedriskā dzīve. Teātri spēlējām. Ansambli un kori, kuru skolotāja Neicenece vadīja, dziedājām. Kad jauno skolu uzcēla, zālē visi svarīgākie apkārtnes notikumi tika atzīmēti. Arī — kāzu ceremonijas. Skolotāji visur bija klāt — gan kāzās, gan bērības svētkos un kapu svētkos, arī apkārtnes ciemos. Tagad jau vairs tā nav, jo kultūras dzīvi rosina klubi, bibliotēka vadītāji.

[Skolotāja A. Stare vēlāk pati par mācību pārzini strādāja, taču atceras, ka darba gaitas sākot, mācību pārzine bija skolotāja Kvedere.] — ļoti stingra. Katru rītu mums stundu plānus pārbaudīja. Mācīja, ka skolotājam vajag sevi ieturēt, ka nedrīkst pa zaļumballēm skraidīt... [Te nenocietos un pavaičāju: «Vai tad tiešām «neskraidījam!»]

Visi trīs skolotāji smaidīdami teica: «Kā nu ne, jauni taču bijām».

Bet skolotāja Kvedere stingra patiešām bijusi. Nekad uz skolēniem nebārusies. Tikal paskatījusies, bet tā — ka varējās dzirdēt, kā muša lido. Tagad visu dienitāji skolotāji Antonina Kvederei rit 95. mūža

gads, un mūža nogali viņa pavada Kalupes pensionātā. Taču visi pārlecināti, ka skolas jubilejas reizē viņa vismaz domās būs kopā ar saviem tālāka skolēniem, kolēģiem un savu — Vanagu skolu, kurai tika atdots visas zināšanas un prasmes, un arī dzīves lielākā, skaistākā daļa — tikai skolai. Bez atlikuma.

[Interesanti, kādi vārdi neuzrakstītajā dienasgrāmatā gadu gaitā būtu par skolēniem!]

A. RUDZĀTS: — Kad sāku strādāt, tad jau pēc kara skolā bija pārāudži — 17 — 18 gadus veci puisi — gandrīz viena vecuma ar skolotāju.

Ar prieku atceros laikus, kad klase bija pa 20 skolēniem, kad bija paralēlklases, 50. gadu beigās un 60. gadu sākumā Vanagos bija ap 200 skolēnu. Tagad — ap 50. Lūzums bija 70. gadu beigās, kad nāca kolhozu lieluma mērija, pārvietoja centri, aizplūda daudz bērnu ģimenes.

L. RUDZĀTE: — Pēdējos 15 — 20 gados skolēni izmainījās. Ne vairs tā klausīja, ne sveicināja skolotājus. Agrāk bērni bija stipri vecāku audzināšanas iespaidoti, un skolotājs viņiem bija — viss. Tad arī ar vecākiem bija vieglāk strādāt, viņi bērniem vairāk kontrolēja.

A. STARE: — Tas viss — laikmeta un pastāvošās sistēmas ietekmē, kas radināja cilvēkus pie vienaldzības, bezatbildības. Tas gan tieša, ka vecāki biežāk uz skolu nāca. Tagad reizēm pat aicināti nelerodas. Ja bērni blēņas pastrādāja, vecāki paši pie skolotāja pēc padoma nāca. Vairāk interesēti bija.

A. RUDZĀTS: — Vienmēr, neatka-

rīgi no varas un valdības, mēs bērniem tikai labam mācījām. Tas gan — ka par daudz atleisma skolā bija, tādēļ arī ar vecākiem reizēm nesa-

prātāties, jo te jau dzīvo ticīgi cilvēki. Bet citādi — centāmies bērniem audzināt par labiem, godīgiem cilvēkiem. Un tagad ir prieks viņus redzēt, par viņiem labu dzirdēt un atkal savā skolā sagaidīt.

Pamazām vien, sarunai ritot, skolotāji gan savus skolēnus, gan kolēģus atcerējās. Gan tās šausmas, ko pēc kara gados pārdzīvojušajiem vajadzēja, kā uz meža, tā uz varas iestāžu pusi skatoties. Gan niecīgās algas un

pieticību, kādā vajadzēja dzīvot, gan satricību, kādā valdīja skolas kolektīvā. Arī tagad visi esot skolā gaidīti un uz visiem skolas svētkiem aicināti.

Un, tā reiz dzīvā sagādājies, ka nekur tālu no savas skolas viņi aiziet nevarejuši. Jo tikai ceļš šķir skolas pagalmu no skolotāju māju pagalmiem. Tā, ik rītus zvans darba dienai aicina arī sirmos skolotājus. Un skolas rosiņa tepat blakus, kaut nemanāma, pavada viņus visās gaitās... Kā vienmēr. Kā visu darbīgo un nerimtīgo skolotāju mūžu. Te, Vanagos.

Silvija Jekste

Un lai jauni blēndaru pulki...

Ja nu man būtu par ko jāuzteic Vanagu puses ļaudis. Vanagu skolas absolventi, tad es, pirmkārt, viņus slavētu par priecīgā prāta tikumu, par radošo garu, par ticību uz daļamatiem, puķu kopšanu, un protams, dziedāšanu, dancošanu, skaistu un garšīgu galdu klāšanu. Un tas — viss ciemā, kur pat pa visiem pirms un pēc kara gadiem nekas līdzīgs klubam nav uzcelts. Baznīca — jā! Un skola. Kur pulcēties, dievu lūgt, mācīties. Pēc kara gados, kad vairāk bija jaunatnes. Vanagos darbojās pat koris. Palaikam — arī deju kolektīvi, ansambli.

Un tomēr — kultūras rosiņa Vanagos tuvējā apkārtnē bijusi vienmēr, kaut ne vienmēr tā skāli uz āru izrādījies. Tā ir sakņota dziļāk — ik sētā, ik ģimenē. Atbalstīta skolā. Arī tajos baltajos gados, kas Vanagus varbūt skāra smagāk nekā citus ciemus. Godos — lielākos un mazākos, pat cūku bērēs un mēslu talkās — arvien skanēja dziesmas. Gan tautas dziesmas, gan Ulmaņlaika ziņģes, gan nekad neiztrūkstošā, toreiz vēl nezināmā Rozenštrauha dziesma «Kamdēļ skumjas tavas acis».

Nu jau gan, protams, Vanagos tā dziesmas neskan — daudzi ziņģētāji atdusas Vanagu u. c. kapos, bet jaunākie vanadzēni aizlidojuši mūsdienu pasaulē, nesdami līdzi dziesmu garu, vecmāmiņu un māšu dalījuma izjūti. Absolventu vidū — aktieri, dziedātāji, režisori, mākslinieki, de-

jojāji — gan amatieri, gan profesionāļi.

Vanagu skolas absolventes I. Vilcāne, A. Prikule vada Līvānu Tautas lietišķās mākslas studiju «Dubna» un Līvānu «Dailrades» iecirkni. Kultūras darbinieces ar stāžu ir Leontīna Udrasola, Valentīna Brice, Marianna Gulbinška, Anastasija Vaivode, kultūrā strādājušas Biruta Smane, Janīna Sola, Valija Klavinska, Rosīti Rožupē strādāja Valija Vaivode, kas nupat iestājusies Konservatorijas neklāties nodalā Daugavpilī. Varētu saukt vēl un vēl. Tāpat kā par muzikantiem — sākot ar veterāniem — Jāni Patmalnieku, Jāni Vaivodu, līdz jaunajiem no Daugulu, Vaivodu, Lāču u. c. dzimtām. (Par Jura Vaivoda darbību «Usmā» skat. republikas presē.)

Par dejojājiem varētu būt pat atsevišķs stāsts. Jo pat savs deju virsvadītājs Vanagu skolas absolventu vidū ir — Andris Ušackis pēc Konservatorijas horeogrāfijas nodalās beigšanas strādā Jūrmalā.

Ilgstoši Preiļu 1. vidusskolā deju kolektīvus vada 1946. gada absolvente Eleonora Bleive. Pati savulaik republikas «izlasē» dejojusi Jaunatnes un studentu festivālā Maskavā. Nu vada deju kolektīvu arī Preiļu Kultūras namā. Vai tur arī deļo kāds no vanadzīšiem? Jā, protams. — Eriks un Evalds Ancāni, Valentīna Brice Līvānos vadīja KN

jauniešu deju kolektīvu, kurā toreizējais sastāvs izkaroja Tautas deju ansambļa «Silava» nosaukumu. Arī tajā netrūka vanadzīšu un viņu draugu. — Ināra Sella ar brālēm, Antons Juris, arī Ivars — Pranevski, Valdis Stikāns, Juris Ancāns u. c.

Daudz kas Vanagos ir zudis, taču saglabāties ir tradicionālais Jaungada karnevāls. 31. decembrī Vanagu skolā — var teikt pat — neoficiālais absolventu sa-

lidojums. Un, ja citur nosaukums «karnevāls» lietots tikai vārda pēc, tad Vanagos tas vismaz agrāk attaisnojās. O, kas tas bija par maskām, kas, skolas zālē grozījās pirms pusnakts — gan stena kaudzes, gan velni, gan garās sievas... Un varbūt šie karnevāli deva ierosmi ne tikai topošajam aktierim Romualdam Ancānam, bet arī nākamajam modistam Jānim Starim (viņi paši arī labprāt «maskojās».)

māksliniecēm no Bērnanu un Kokinu saimes?

Ja runājam par radošo garu, tad tādā ziņā arī Vanagu skolas absolventu bērniem. Benjamiņa Patmalnieka meita Elīta — viena no labākajām republikas jaunajām modelētājām. Jāņa Stara meita — topošā māksliniece Anastasijas Kursītes meita Sarmīte beigusi Konservatoriju. Ir viena no Jersikas kora diriģentēm, Sandra Prikule vada «Dailrades» folkloras ansambli Līvānos. Un tā varētu turpināt ilgi un ilgi. — neesmu vēl pieminējusi ne Neiceneku, ne Kleperu, ne Vaivodu ģimenes ansambļus. Kārķļu ģimēni Līvānos, citu Vaivodu ģimēni no Rožupes, kur visas trīs meitas apmeklē mūzikas skolu Līvānos, tāpat kā daudzas citas Vanagu absolventu atvases — Preiļos, Rīgā u. c. Visus jau grūti nosaukt un arī zināt. Var secināt tikai vienu — tas senču dziesmu gars vanadzīšos nav gājis mazumā. Vienīgi varētu vēlēties, lai pašā Vanagu pusē mazāk skan bērni, bet vairāk — kāzu, krustību un tautu dziesmas. Lai atdzīvojas sētas tuvāk un tālāk Vanagiem abās, Dubnas pusēs. Jaļ košāk uzlēd pukes tie mājām un jauni blēndaru pulki tet uz Vanagu skolu gūt gudrību un gara bagātību.

M. Līvāne.

raiona kultūras nodalās vadītāja [Honorāru novēlu Vanagu skolai]

1990. gads. Skolotāju kolektīvs kopā ar Vanagu skolas šī gada absolventiem.

KO RAKSTA PAR LATVIJU?

Cienījamie lasītāji!
Latvijas Telegrāfa aģentūra aizsāk jaunu rubriku «Ko raksta par Latviju». Tie būs materiāli, kas tulkoti no Padomju Savienības, vairāku republiku

un ārējo preses izdevumiem. Līdz ar to lasītāji paši varēs spriest, ko un kā raksta par notikumiem mūsu republikā. Šoreiz — par Jūrmalu.
LETA

Vasarnīcu mantojums

KĀ AR TO RIKOJAS
JŪRMALAS JAUNĀS VARAS
IESTĀDES

Trīsdesmitajos gados buržuāziskā Latvija guva milzīgus ienākumus no tūristiem, kas brauca uz Jūrmalu no visas pasaules. Pēc 1940. gada tūristi bija spiesti dot vietu citiem iemītniekiem. Padomju Armija noņemina savas komandierus labākajā pilsētas daļā — Lielupē un Bulduros. Vēl arvien Baltijas kara atgābala pavēlniekiem Kuzminam pieņēma gandrīz vai visgreznāka vasarnīca visā piekrastē — sena mūra savrupmāja 220 kvadrātmetru kopplatībā. Vecās un jaun-uzcēlās savrupmājas pie jūras ieguva arvien jaunus un jaunus saimniekus. Aizvadītā gada beigās tiesības rīkoties ar visām 1800 vasarnīcām piederēja Latvijas Komunistiskās partijas Centrālajai Komitejai. PSKP Rīgas un Jūrmalas pilsētas komitejām, VDK un Iekšlietu ministriem pārvaldēm. Baltijas kara atgābala pavēlniecība un citām organizācijām. Tagad iepriekšējie īpašnieki šķirušies no sava nekustamā īpašuma kūrortpilsētā, un tās varas iestādēm varētu jāteic, ka, sanēmušas vasarnīcu mantojumu, tās nepārnēma neaizmirstamo principu — atņemt un sadalīt.

PILIS UN BŪDINĀS

Septiņdesmito gadu sākumā pludmalei paralēlajā Birznieļ-Upīša prospektā Bulduros tika uzceltas 10 mūra divstāvu kotedžas. Ar arhitekta vieglu roku asimetriski viens uz otra novietotie paralēlskaldņi un kubi ar lieliem logiem šķita izkāpuši no Rietumu reklāmas katalogiem. Katras šādas vasarnīcas pirmajā stāvā ir viesistaba 40 kvadrātmetru platībā. 16 kvadrātmetrus liela ēdamistaba, halle un tāda pati virtuve. Otrajā stāvā ir divas gaīšas guļamistabas un divas vannas istabas. No halles var iziet uz plaša balkona. Latvijas Komunistiskās partijas CK pirmā sekretāra viesistabā pat novietots no kaut kurienes atvests senlaicīgs kamīns no gaiši zilām reljefam porcelāna flīzēm. Kā man sacīja šo mākslas darbu aizsargājošais valsts. Sajās vasarnīcās ir viss — gan centrālā apkure, gan telefons. Bez šīm ērtībām, izrādās, var iztikt vienīgi tie, kas pastāvīgi dzīvo Jūrmalā. Bijušā Latvijas komunistiskās partijas pirmā sekretāra Augusta Vosa (un kādu laiku arī Borisa Pugo) vasarnīcas ateksnē Dzintra T. desmit gadus kopā ar ģimeni dzīvoja 17 kvadrātmetrus lielā istabā koka mājā tajā pašā ielā, kur atrodas vasarnīca. Vīnai nebija ne vien centrālā apkure un

gāzes, bet arī karstā ūdens. Dzintra ar ogleņi kurināja krāsnī, lai nomazgātu savus bērnus, bet pēc tam devās slaucīt putekļus uz komunistiskās partijas vadītāja vasarnīcu, kas devinusi mēnešus gadā stāvēja tukša.
IPASUMS UN VARA
Visas Jūrmalas vasarnīcas bija pilsētas īpašums. Tās bija izdevīgi tiem, kas tajās dzīvoja: visuvarēnie resori maksāja simbolisku līri — 1.5 līdz 2 rubļus gadā par kvadrātmetru un ļāva pilsētai gādāt par to remontu un saglabāšanu. Pilsēta piemaksāja tikpat daudz, taču, pēc pilsētas izpildkomitejas darbinieku vārdiem, ar to «tikko pietika tualetes papīram» faktiskajiem saimniekiem. Brūkošās «pirmsrevolūcijas laiku» vasarnīcas nebija par ko remontēt. Iepriekšējo saimnieku bezrūpība ir vienkārši pārsteidzoša — viņi pat nav pabūvējušies atjaunot īres līgumus kaut gan to termiņš lielākoties jau sen ir beidzies. Tāpēc jaunajiem pilsētas padomes deputātiem neradās juridiskas problēmas, kad šā gada janvārī pilsētas padomes sesijā viņi atņēma vasarnīcu līmitus visiem resoriem.
Glebs Pjanihs, laikraksta «Moskovskije novosti» speciālkorespondents (LETA Preses dienests) (Nobeigums sekos.)

NORMUNDS DIMANTS

Tante Hermīne un Maradona

Me vienai vien pārdevējam gadās uzlikt nemanāmu roku svariem un vienmēr — atsvāru pusē. Tā arī tante Hermīne, firdama zemenītes, kuras cīnīgi visu pavasari bija kopusi un spirdzinājuši ar dažādiem organiskiem šķīdumiem, nevarēja pieļaut, ka tās tik viegli atdodamas pilsētnieku nepiepildāmām somām. Viņa izraudzījās atsevišķus eksmplārus. Piemēram, korpulentu vīrieti, kas pāri vēderam, nu, nekādi nevarēja redzēt, ko tante Hermīne dara ar svariem. Un tomēr redzēja! Jūs ar to roku šiverējat kā Maradona! viņš iespiedās un, protams, pat no zemenīēm atteicās. Sākumā tante Hermīne nosprieda, ka resnelis pieminējis Svēto Dievmāti, taču apdomājusi secināja, ka viņai gan ar Jaunavu Mariju nav sakara. Pārlikusi šā un tā, tante Hermīne izsmadzeņoja, ka Māra Dona ir slavena un varen veikla krāpniece, un sāka pērt blakusīevās. Kura no viņām ir šī nolāpītā Māra Dona!

Tā resnā ar kārpū uz deguna! Vai tā maikste ar liekajiem zobiem! Maradonas jautājums tik ļoti nodarbināja tanti Hermīni, ka viņa firdgās izklaidīgi un firdgā beidza ar zaudējumiem, taču to neievēroja — viņu bija apsēdis Maradona. Viņvakar viņa iedomājās, ka šī Māra Dona kā krāpniece ir apcietināta, tādēļ neuzkrītoši apvaicājās iecirkņa inspektoram: «Dzirdēju, Māra Dona — kurķīl!» «Ak, kungs!» iesaucās nobālūtais inspektors. «Par ko!» «Ar to roku par daudz šiverēts!» tante Hermīne daudznozīmīgi paskaidroja. «Dzeltenās karītes! Sarkanās karītes! Pieņemsim! Bet šīdū drakonismu no tiesneša negaidīju!» inspektors ievaimanājās. «Maradona, ā-ā-ā, Maradonā-ā-ā-ā!» «Būs viena mafija!» tante Hermīne nodomāja un manījās prom. «Tās dzeltenās karītes ir rubļi, tās sarkanās — desmitnieki. Tātad — grūdūsi kukulī! Un tomēr tuptūzī! Ir, ir taisnība pasaulē.» To, ka Maradona un milicis ir no vienas mafijas, tante Hermīne apjauta nākamprīdī, kad iecirkņa inspektors sagrāba viņu aiz krāgas un precizēja: «Dullā bāba!» «Mafija lieciniekus novāc!» viņai prātā pazibēja aksioma, un vēl otra — «No mafijas nagiem neizspruksi!» «Māmulī! Tante Hermīne iedziedājās. «Ardievu, Dzīmtene, un tēva mājas!» «Stulbene! Galīgi aptaurēta!» milicis vēl kliegdam viņu pakratīja, palaida vaļā un oficiāli brīdināja: «Vīetāj mēroga tenkas, lūzdu, plati, cik jūk, bet sturpautīkai — ne duries klāī! Piekodinu un lieku pie sirds! Sapratī!» «Si, si, si» tante Hermīne nočukstēja. Par maī tiesu viņa bija izkūlusies. Nu nevienš no viņas nedabūs ne pušplēsta vārda par Maradonu, kamēr vien viņa vēl dvasos! Mafija divreiz nepiedod!

Haidžekings

Nu tas bija noticis: tante Hermīne uzlidojusi gaisā! Ar varenu spēku lidmašīna šķēla mākonus, kā to viņa bija gaidījusi. Pasaziēri sūca atspirdziņošu dzērienus. Pēkšņi eja, visu priekšā, izlēca kaut kāds tīnis un līnēne un iesaucās: «Uz Zviedriju! Citādi — lidmašīnu gaisā!» Ar apkalpi, cik noprotams, viņi jau bija vienojušies, jo lidmašīnas purngals nepārprotami pagriezās Zviedrijas virzienā. «Ko nozīmē — uz Zviedriju?» tante Hermīne uztraucās. «Atdzists manas pusdienas pie draudzenes Pēterpīlī. Un vakarā paredzēta vizināšanās kuģī ar zemūdens spārnīem.» «Ja daudz muldēsi, piezēmēšies par vienpadsmit kā em zemāk un — bez spārnīem!» tīnis piedraudēja.

Tas nu bija pār mēru. Ar elegantu karatē panēmīenu tante Hermīne izsīta tīnim no rokām somu ar iespējamo elles mašīnu (pasaziēri aizspieda ausis, lai nedzirdētu troksni, ja elles mašīna uzlietu gaisā — taču tā negāja), sagrāba tīni šarmanā dzūdo tvērienā un noprasīja: «Tev skolā māca dzīt lidmašīnas uz Zviedriju, ko?» Tīnis, izdzirdējis pieminam skolu, apraudājās. «Man aritmētiskā divnieks, viņš šļupstēja. «Lai neva-jadzētu rādīt dienasgrāmatu vecākiem, nospriedu, eh, bijis nebijis — laižam uz Zviedriju!» «Ar šīto pārāko džāru?» tante Hermīne pameta ar īkšķi uz tīneni, uzrādītāma teicamas zināšanas modernajā leksikā. «Pati džāra!» kaut ko neuztvērusi,

12. augusts — Sporta diena!

Cienījamie preliēši!
Sporta klubs «Cerība» un LSB «Vārpa» rajona padome aicina jūs uz pasākumu ar nosaukumu «Sporta diena Preiļos»
PROGRAMMA:
13.00. Atklāšana (iepriekš stadiona tribīnēm).
10.15. Turpat tiek dots starts skrējienam pa pilsētas ielām. (Maršruts: stadions — Aglonas iela — apvedceļš — Rēzeknes iela — Raiņa bulvāris — Paulāna iela — Ļeņina [papaidām vēl] iela — Aglonas iela — stadions).
Vērtēšana notiks 5 vecuma grupās: pirmsskolas bērni, 1. — 5. klases, 6. — 9. klases, pieaugušie, seniori.
14.00. Pēc skrējiena finiša sākas sacensības sekojošos sporta veidos:
— teniss (laukumā pie stadiona tablo);
— no... (stadiona kreisajā tribīnē);
— dambrete (stadiona labajā tribīnē);
— rītenbraukšana pirmsskolas vecuma bērniem (starts — iepriekš tribīnē);
— skolēnu futbola turnīrs starp pilsētas ielu un mikrorajonu komandām (komandas sastāvs — 8 cilvēki);
— minibasketbols skolēnu spor-

ta zālē (komandas sastāvs — 3 cilvēki);
— volejbola zibesturnīrs sievietēm sporta zālē (komandas sastāvs — 3 cilvēki);
— basketbola zibesturnīrs vīriešiem sporta zālē (komandas sastāvs — 3 cilvēki).
12.30. Kad būs noskaidroti spēcīgākie basketbolisti un stiprākās volejbolistes, turpat sākas zibesturnīru volejbola vīriešiem (komandas sastāvs — 2 cilvēki) un basketbola sievietēm (komandas sastāvs — 3 cilvēki).
14.00. Ģimeņu stafetes futbola laukumā (komandas sastāvs — 3, 4 vai 5 cilvēki), bērni vecumā līdz 15 gadiem;
— svaru bumbas celšana — futbola laukumā (2x24 kg);
— sacensības futbola bumbas zonglēšanā un 11 m soda sitienu izpildē — futbola laukumā.
Cienījamie Preiļu pilsoņi! Neesiet kūtri, sastādiet savas komandas un nāciet uz stadionu. Būs balvas, darbosies bufete un cerēsīm, ka nelīs. Varbūt mums kopā kaut kas arī izdodas.
Imants Babris, sporta kluba «Cerība» priekšsēdētājs

Redaktora v. L. KIRILLOVA

Ar vēlētājiem tiksies V. Zeile

Latvijas Republikas Tautas deputāte no Preiļu rajona VALENTINA ZEILE tiksies ar saviem vēlētājiem:
5. augustā plkst. 12.00 Preiļu rajona izpildkomitejas sēžu zālē;
6. augustā plkst. 9.00 Siļukalna, plkst. 12.00 Gaļēnu, plkst. 17.00 — Saunas pagastos;
5. augustā plkst. 15.00 V. Zeile pieņems savus vēlētājus individuāli Preiļu rajona izpildkomitejas sēžu zālē.

PĀRDOD govī. Telefons — 30552.

PĀRDOD grūsnu teli kolhoza «Sarkanā ausma» «Lāceniekos». R. Pastars.

Mīlais bērns, tavās mazajās plaukstās Stindzis māmuļai vēltātais glāst. Tais zvaigznēs, kas staroja tētim. Palika neizteikts bērniņas stāsts. (K. Apškrūma)

Kolhoza «Dubna» valde un arodkomiteja izsaka dziļu līdzjutību Leontīnai un Alfonam Spūliem viņu dziļajās bēdās — DELIŅA traģiskās nāves gadījumā.

Norīmušas tēva rokas mīļās. Mūžīgā miers pār viņa selu klāts. Tomēr bērns vienmēr tālāk dzīvos

Nemirstīgs tavs darbs un mīlais glāsts. (Z. Purvs)

Izsakām dziļu līdzjutību Edgaram Pudānam sakarā ar TEVA nāvi. Kolhoza «Dubna» valde un arodkomiteja

Vai, māmiņ, vai, māmiņ, Nebūs' vairs tavs dēliņš. Neprasišu baltu kreklu. Nelūgš' mīlu padomīnu. (T. dz.)

Izsakām līdzjutību Spūļu ģimenei, DELU Raimondu zaudējot. Vārkavas vidusskolas kolektīvs

Mirkliis, un — jau par vēlu. Neko nevar grozīt. Mūsu kvēlumam, mūsu žēlumam Vairs nav nozīmes. (M. Caklais)

Esam kopā smagaīā brīdī ar Aļģonu Spūli, no DELIŅA Raimonda ar mūžu atvadoties. Darbnieku kolektīvs

PĀRDOD grūsnu teli kolhoza «Vārkava» Alzpuriešos. Sellis.

Kam tu sedzi, velēniņa. Mīļa bērna augumiņu? Tēvu, māti sāpīnāji Līdz mūžiņa vakaram. (T. dz.)

Dzilās sērās esam kopā ar Leontīnu Spūli, DELU pāragri zaudējot. Kazēru fermu kolektīvi

Sāp mums sirdis, sāpēs ilgī. Kopā ieto dienu žēl. Katra taka, katra smilga Stāsta mums par tevī vēl. (V. Rūja)

Skumju brīdī esam kopā ar vecākiem, klasesbiedru RAIMONDU izvadot smiltājā. Klasesbiedri, vecāki, āudzintāja

Rozēs krīt asaras rasas vietā. Rozes kā vasarā noplēstas vātī. Aizsaules vainī lielēkam sauli. Atmiņu kamoļā ietinam māti... (A. Skalbe)

Skumju brīdī esam kopā ar Silviju Fadejevu, MĀTI smiltājā izvadot. Dzīvoklu un komunālās saimniecības ražošanas apvienības kolektīvs

Un mūžam mīlā neapdzīest. Māt, tava svētā sirds. (E. Stērste)

Esam kopā ar Karmenu Krāpni, MĀTI smiltainē izvadot. Preiļu poliklīnikas kolektīvs

Kam, zemite, tu panēmi Manu mīļu lolojumu? Bez dēliņa mīļa smaida Tumša kļuva istabīna. (T. dz.)

Izsakām vissirenīgāko līdzjutību Spūļu ģimenei, no RAIMONDIŅA atvadoties. Kaimiņi

LAIKRAKSTĀ PUBLICITĒIE MATERIĀLI NE VIENMĒR ATSPUGOĻO REDAKCIJAS VIEDOKLI PAR PĀRSONU VĀRDU UN UZVĀRDU, SKAITĻU UN FAKTU PĀREIZTĪBU ATBILD RAKSTU AUTORĻI

MŪSU ADRESE: 228250, Preiļos, Aglonas ielā 1.

REDAKCIJAS TALRUŅI: redaktores — 22059, redaktora vietniece, lauku dzīves un sporta nodaļas — 21758, redaktora vietniece izdevumam krievu valodā — 22154 atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodaļa — 21769, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, vēstulju, skoln dzīves un jaunatnes nodaļa — 22203, gramatvedība, uzziņas par studinājumiem — 22305.

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. marča otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu firdzniecības apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Valkas ielā 1). Izdevniecība «Avīze» (Rīgā, K. Valdemāra ielā 105). Viena nosacītā iespiedokšne. Ofsetiespiedums. Izdevējdarbības licence Nr. 000069. «Новадниекс» («Земля»). Газета Прейльского района на латышском языке.

Metiens 14302 eksemplāru (latviešu valodā — 10361 eks., krievu valodā 3941 eks.). Indekss 68169. Pas. 742.